

Stichting Prenatale Screening
Zuidwest Nederland
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

www.spszn.nl

010 – 703 1332

spszn@erasmusmc.nl

Nieuwsbrief #92
November 2021

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over landelijke en regionale ontwikkelingen rondom prenatale screening. Heeft u vragen naar aanleiding van de inhoud van deze nieuwsbrief, of wilt u in een volgende nieuwsbrief bepaalde zaken terugzien, dan horen wij dat graag. Wij zijn telefonisch te bereiken via 010-703 1332 of per e-mail op spszn@erasmusmc.nl.

Algemeen

Nieuwe medewerker

Hallo! Graag stel ik mij via deze nieuwsbrief aan je voor.

Ik ben Marijke van der Bijl en vanaf 1 oktober jl. versterk ik het team van de SPSZN. Als administratief medewerker zal ik het team ondersteunen en het aanspreekpunt zijn voor jullie vragen met betrekking tot o.a. kwaliteitsovereenkomsten, contracten, het gebruik van Peridos en mutaties in Peridos.

Mijn werkdagen zijn maandag, dinsdag en donderdag.

Ik kijk uit naar een prettige samenwerking!

Landelijk webinar prenatale screening

De Regionale Centra organiseren een landelijke casuïstiekbijeenkomst op dinsdag 30 november van 15.00 tot 17.00 uur voor echoscopisten en andere belangstellenden die betrokken zijn bij de uitvoering van de prenatale screening. Accreditatie is aangevraagd. Het webinar is **niet** on demand terug te kijken. Het programma kunt u vinden op de website van de [CLBPS](#). U kunt zich [hier](#) aanmelden.

Herhaling: Maandelijks aanlevering counselings- en SEO-gegevens

Vanaf 1 augustus 2021 dienen counselings- en SEO-gegevens maandelijks te worden aangeleverd in Peridos. Dit is onder meer nodig voor het wetenschappelijk onderzoek naar de waarde van het eerste trimester SEO (IMITAS-studie).

Primair Regionaal Centrum voor zorgverleners

Een zorgverlener kan in meerdere regio's werkzaam zijn. Bij individuele kwaliteitstoetsingen, zoals toetsing normaantallen, toetsing bijscholing en de beeldbeoordeling bij echoscopisten, wordt er tussen de regio's steeds afstemming gezocht over wie de toetsing uitvoert. Daarnaast is het soms voor de zorgverlener niet duidelijk waar men terecht kan met vragen over bijvoorbeeld de kwaliteitsovereenkomst. De Regionale Centra (RC) hebben daarom afgesproken om per

zorgverlener en per kwaliteitsovereenkomst een primair RC aan te wijzen. Dit is in principe het RC van de regio waar de zorgverlener de meeste verrichtingen uitvoert met betrekking tot het type kwaliteitsovereenkomst. Het kan zo zijn dat een zorgverlener voor counseling een ander primair RC heeft dan voor echoscopie. Elke echoscopist krijgt één primair RC toegewezen voor de echoscopie (ETSEO en TTSEO). Alleen in uitzonderingsgevallen kan voor een specifiek verrichtingstype een ander RC worden toegewezen.

Het primaire RC is verantwoordelijk voor de uitvoering van de individuele kwaliteitstoetsingen van de zorgverlener voor het betreffende verrichtingstype. Daarnaast is het primaire RC aanspreekpunt voor de zorgverlener. Zorgverleners die in meerdere regio's werken, krijgen binnenkort informatie wat hun primaire RC is.

Informatie over prenatale screening op uw website

Kijkt u alstublieft de website van uw zorginstelling na of de informatie over prenatale screening nog klopt:

- de combinatietest maakt sinds 1 oktober jl. geen deel meer uit van het aanbod prenatale screening > deze informatie zou niet (meer) op uw website moeten staan;
- zwangeren kunnen sinds 1 oktober kiezen voor het eerste trimester SEO > deze informatie zou moeten zijn toegevoegd.

Wij verzoeken u om zo snel mogelijk uw website aan te passen, maar in elk geval voor 1 januari 2022.

Neem zelf geen inhoudelijke informatie op over de prenatale screening maar verwijst naar de website www.pns.nl. De informatie hier is altijd actueel en bovendien voorzien van visuele informatie, wat de ingewikkelde materie beter toegankelijk maakt voor zwangeren en hun partners.

Counseling

Geslachtsbepaling

Het blijkt in de praktijk dat veel zwangeren de echoscopist vragen om bij het eerste trimester SEO een geslachtsbepaling te doen. Dit maakt echter geen onderdeel uit van het eerste trimester SEO.

Het is niet toegestaan om te screenen op geslacht. Daarom wordt bij de NIPT ook niet gekeken naar de geslachtschromosomen. Wij adviseren u tegen zwangeren te zeggen dat het eerste trimester SEO een medische echo is en onderdeel van een landelijke wetenschappelijke studie en daarom niet wordt gekeken naar het geslacht. Als dit al bij de counseling duidelijk wordt gemaakt, creëert het geen verkeerde verwachtingen en het helpt de echoscopist.

Indicatie GUO type 1 eerste trimester

Er wordt regelmatig 'GUO type 1 indicatie' aangevinkt in de Peridos-aanvraag voor een eerste trimester SEO zonder dat in het opmerkingenveld staat wat de reden daarvoor is. Het gevolg daarvan is dat de eerste trimester-echoscopist met de zwangere in de kamer de verloskundige moet bellen om toelichting te vragen of er contact is geweest met een centrum voor PND. Dit kan worden voorkomen door het opmerkingenveld te gebruiken voor aanvullende informatie over de indicatie voor een GUO type 1. Graag uw aandacht hiervoor.

BMI

Beeldvorming bij het eerste trimester SEO kan soms lastig zijn. Dat kan te maken hebben met een foetus die zeer beweeglijk is, door littekenweefsel, maar ook door maternale obesitas. Zwangeren met een hoge BMI kunnen zeker deelnemen aan het eerste trimester SEO. Soms is de beeldvorming abdominaal zelfs onverwacht goed. Maar bij zwangeren met een hoog BMI zal vaker een vaginale echo moeten worden aangeboden. De beeldvorming van een vaginale echo is vaak beter dan die bij een abdominale echo in het eerste trimester.

- Het advies aan echoscopisten is om niet terughoudend te zijn met het aanbieden van een vaginale echo.
- Het advies aan counselors is om de zwangere met een hoog BMI te informeren dat bij een eerste trimester SEO via de buik niet altijd alles goed in beeld te brengen is en dat dan mogelijk een vaginale echo aangeboden zal worden.

Een zwangere mag de vaginale echo uiteraard altijd weigeren.

Aantal counselingsgesprekken in 2021

Let erop dat u in 2021 voldoende gesprekken voert. Voor dit jaar geldt een norm van 35 gesprekken. In het voorjaar van 2022 zullen de Regionale Centra toetsen of u voldoende counselingsgesprekken heeft gevoerd in 2021. Wilt u langdurige afwezigheid in 2021 aan ons doorgeven via spszn@erasmusmc.nl, zodat we daar rekening mee kunnen houden.

Echoscopie

Scholing eerste trimester SEO in 2022

In 2022 is het voor echoscopisten mogelijk om mee te doen aan een opleiding tot eerste trimester SEO-echoscopist. De eerste opleidingsronde zal plaatsvinden in het begin van het jaar (tussen januari en maart) en de tweede in het najaar (tussen september en november).

Dit zijn de voorwaarden voor deelname:

- u heeft een kwaliteitsovereenkomst voor het tweede trimester SEO met een Regionaal Centrum.
- én u heeft minimaal 500 tweede trimester SEO's verricht en een voldoende behaald bij de beeldbeoordeling door een Regionaal Centrum.

Belangrijk: heeft u nu nog geen 500 tweede trimester SEO's uitgevoerd, maar verwacht u dat aantal wel binnenkort te halen? Meld u dan ook bij uw regionaal centrum. Het Regionaal Centrum beslist dan of u al toegelaten wordt tot de opleiding.

Kwaliteitsstandaard CRL- en NT-meting bij eerste trimester SEO aangepast

Sinds de start van het eerste trimester SEO in onderzoeksetting op 1 september 2021 is gebleken dat de metingen van de CRL en de NT de nodige vragen oproepen. Omdat dit zou kunnen leiden tot onnodige verwijzingen naar de Centra voor Prenatale Diagnostiek, is besloten om de uitvoering, registratie en verwijzing van deze CRL- en NT-metingen op enkele punten aan te passen.

Deze wijzigingen zijn doorgevoerd in de Kwaliteitseisen eerste trimester SEO, inclusief kwaliteitsstandaard en de Kwaliteitsbeoordeling eerste trimester SEO. Hieronder zijn deze wijzigingen nader toegelicht.

CRL-meting: meten tot en met 84 mm

Voortaan wordt de CRL tot en met 84 mm gemeten en daarboven niet. Een CRL-meting van meer dan 84 mm is namelijk niet betrouwbaar en dus niet bruikbaar. Dit is de nieuwe kwaliteitsstandaard:

- Meet de CRL tot en met 84 mm en verwijst bij een CRL < p 2,3.
  - Is de CRL niet goed te meten of > 84 mm? Laat dan het veld van de CRL-meting leeg. Dit is geen reden voor een verwijzing. De algehele conclusie is in dat geval: geen bijzonderheden.
- Deze situatie is alleen van toepassing indien er geen verdenking is op een afwijking.

ETSEO en a terme datum

Het is niet de bedoeling om de a terme datum vastgesteld bij de termijnecho, waarbij het dateringsprotocol van de NVOG leidend is, aan te passen bij het ETSEO. Men dient zoals vermeld in de kwaliteitsstandaard ETSEO te verwijzen in geval van een te kleine CRL (<p2,3) naar een PND centrum. Bij een te grote CRL is dat niet nodig.

Nekplooi beoordelen (NT-meting): als meten niet lukt

Het blijkt soms lastig te zijn om de NT te meten. Verschillende echoscopisten vroegen zich af wat ze moeten doen als de NT bij het eerste trimester SEO niet goed te meten is. Om dit te ondervangen is de kwaliteitsstandaard aangevuld: is de nekplooi wel gezien, ziet deze er (zonder twijfel) niet verdikt uit, maar lukt meten niet? Laat het veld van de NT-meting in dat geval leeg. En noteer niet beoordeelbaar bij de anatomische structuur "nek/huid". De algehele conclusie is op basis daarvan: geen bijzonderheden. Er is geen reden voor verwijzing.

Wijzigingen verwerkt op www.pns.nl/kwaliteitseisen

Vorige week hebben alle echoscopisten per mail een uitgebreide toelichting gekregen op deze wijzigingen.

- Meer informatie is ook te vinden op: www.pns.nl/professionals/nipt-seo/eerste-trimester-seo/beoordeling-registratie
- De vernieuwde versies van de kwaliteitseisen eerste trimester SEO zijn te vinden op: www.pns.nl/kwaliteitseisen

---

Combinatietest is gestopt vanaf 1 oktober 2021

Vanaf 1 oktober is het niet meer mogelijk de combinatietest als screeningstest op down-, edwards- en patau-syndroom te doen. Na de invoering van de NIPT in 2017, daalde het aantal zwangeren dat nog kiest voor de combinatietest naar minder dan 1%. De reden hiervoor is dat de NIPT betrouwbaarder is dan de combinatietest.

Doordat er nog weinig gebruik gemaakt werd van de combinatietest, was het moeilijk om de kwaliteit van dit screeningonderzoek te blijven borgen. Het was dan ook niet meer gewenst om de combinatietest aan te bieden naast de NIPT.

Het Centrum voor Bevolkingsonderzoek van het RIVM heeft de informatiematerialen en kwaliteitseisen aangepast. De verwachting is dat rond december de nieuwe folders besteld kunnen worden.

Aanvraag eerste trimester SEO en uitbetaling: tijdelijk aangepast

Echoscopisten krijgen een eerste trimester SEO alleen uitbetaald als de verloskundig zorgverlener een aanvraag heeft gedaan in Peridos bij **uiterlijk een termijn van 14+5 weken**. Controles in Peridos laten zien dat er behoorlijk wat verrichtingen zijn waarbij een (tijdige) aanvraag ontbreekt. Dat betekent dat de echo's dus ook niet uitbetaald kunnen worden. Voor echoscopisten is dit uiteraard erg vervelend.

Om echoscopisten - in deze eerste maanden van het eerste trimester SEO - tegemoet te komen, wordt dit proces tijdelijk aangepast. Wat moeten echocentra doen om de verrichtingen toch nog uitbetaald te krijgen?

1. Kijk in Peridos in het gegevensoverzicht naar de 'foute regels'.
2. Neem contact op met de verloskundig zorgverlener om de ontbrekende aanvragen alsnog aan te leveren aan Peridos.
3. Controleer of de aanvraag nu ook echt is gedaan.
4. Er vindt dan een automatische hervalidatie plaats die ervoor zorgt dat een eerdere afgekeurde uitslag alsnog wordt goedgekeurd. U hoeft deze niet opnieuw te versturen.

Gegevens: ASTRAIA (ZORGMAIL)

Zorgonderdeel: EersteTrimesterSEO Praktijknaam: [REDACTED]

Filters

Verrichtingsdatum: van [ ] t/m [ ] Bekeken door RC: Bekeken Niet bekeken

Toon meldingen: Zonder melding Fouten Waarschuwingen Attendingen Voorwaarde voor uitbetaling

Verwerkingsstatus: [Alle / Geen](#)

Aangeleverd
 Automatisch verwerkt
 Foute regels
 Klaargezet voor verwerking
 Verwerkt
 Verwijderd

Meldingen: F: Er is geen aanvraag Eerste trimester SEO voor de cliënt. ... x

Zorgverlener: - Maak een keuze -

ID: [ ]

	Status	Bekeken door RC	BSN zwangere	Geboortedatum zwangere	Registratie datum	Peridoscode	Zorgverlener Peridos	A terme datum	AC (in mm)	AC Percentiel	AGB-code zorgverlener	Aange
1	Foute regels	Nee	Ongeldig BSN									Geen t
2	Foute regels	Nee	Ongeldig BSN									Geen t
3	Foute regels	Nee	Ongeldig BSN									Geen t

U heeft tot het einde van dit jaar de tijd om deze inhaalslag te maken en alsnog verrichtingen te laten uitbetalen. Hierna geldt weer de voorwaarde dat er eerst een aanvraag moet zijn voordat u een eerste trimester SEO uitvoert. Die aanvraag moet dan weer uiterlijk bij 14+5 weken in Peridos staan.

Voorkom problemen op de langere termijn

Om uitbetalingsproblemen in de toekomst te voorkomen, adviseren wij u om het tijdig controleren van de eerste trimester SEO-aanvragen standaard op te nemen in uw werkproces. Wil

een zwangere een afspraak maken? Check dan direct of de aanvraag in Peridos staat. Blijkt bij de controle dat er geen aanvraag in Peridos staat? Dan is er nog tijd om hierover contact op te nemen met de counselingpraktijk. Een praktijkassistent kan deze controle ook doen. Vraag hiervoor de rol van ondersteunend zorgfunctionaris ETSEO aan bij uw RC indien u dit nog niet heeft gedaan.

NIPT-laboratoria per april 2023

Op dit moment is de NIPT (niet-invasieve prenatale test) beschikbaar als onderdeel van een wetenschappelijk onderzoek (TRIDENT 2) voor het screeningonderzoek op down-, edwards-, en patausyndroom. De minister heeft het RIVM-CvB gevraagd om de invoering van de NIPT als regulier screeningsprogramma vanaf 1 april 2023 voor te bereiden. Dat betekent dat bepaalde diensten ingekocht moeten worden. Inmiddels is de aanbesteding van de NIPT-laboratoria afgerond. De huidige 3 laboratoria in Amsterdam, Rotterdam en Maastricht zullen ook na april 2023 de NIPT gaan uitvoeren.

Voor het hele bericht zie: [Laboratoriumdiensten voor de uitvoering van de NIPT zijn ingekocht](#) op pns.nl.

***